

R-квадрат	0,04
Значущість F-критерію	0,85

Про це свідчать статистичні характеристики моделі, які відображені у наведеній вище таблиці.

Узагальнюючу оцінку впливу мотивації персоналу на фінансові показники діяльності банку представлено в табл. 2.

Таблиця 2

Узагальнююча оцінка впливу мотивації на фінансові показники діяльності банку

Залежні змінні	Вплив показника мотивації	Адекватність моделі
Чисті активи	Негативний, значущий	Значуща в цілому та за окремими показниками
Кредитний портфель	Позитивний, значущий	Значуща в цілому та за окремими показниками
Доходи	Позитивний, значущий	Значуща в цілому та за окремими показниками
Чисті доходи	Позитивний, незначущий	Значуща в цілому, проте окремі показники незначущі
Фінансовий результат	Позитивний, незначущий	Незначуща в цілому та за окремими показниками

Отже, можна висувати, що витрати на персонал здійснюють статистично значимий та теоретично обґрунтований вплив на такі фінансові показники як кредитний портфель та сукупні доходи.

Відповідно до припущення, висунутого у дослідженні, зростання витрат на персонал як чинник підвищення його мотивації спричинятиме збільшення основних стратегічних показників. У якості стратегічних цілей найбільші банки України зазначають збільшення ринкової частки, максимізацію вартості установи та сталий розвиток. Кількісно зазначені цілі автором формалізовано у показниках приросту активів, кредитного портфеля, доходів та прибутку. Позитивно та статистично значимо витрати на оплату праці впливають на кредитний портфель та сукупні доходи.

На практиці банки мотивують своїх працівників щодо збільшення робочих активів та загального обсягу доходів. Зв'язку між витратами на оплату праці та чистими доходами й фінансовим результатом не виявлено. Вказане, на думку автора, пояснюється, по-перше, орієнтацією більшості банків на зростання ринкової частки та обсягів діяльності; по-друге, підрозділи банку в умовах централізації управління несуть відповідальність за свої результати, яка переважно обмежується лише обсягами діяльності, а отже – абсолютними показниками та доходами.

Список літератури:

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
2. Костирко Л. А. Діагностика потенціалу фінансово-економічної стійкості підприємства: монографія. – 2-ге вид., перероб. і доп. / Лідія Андріївна Костирко. – Х.: Фактор, 2008. – 336 с.

Елеонора КУРГАНСЬКА

Одеський національний економічний університет

СИСТЕМА КАЗНАЧЕЙСТВА: АКТУАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІННЯ БЮДЖЕТНИМИ КОШТАМИ

В умовах економічної кризи підвищується роль установ, які акумулюють державні фінансові ресурси та здійснюють контроль за їх цільовим використанням. Однією з таких установ є Державна казначейська служба, створення якої було викликане потребою у ефективному управлінні значними бюджетними коштами. Створення системи, яка мала б бути незацікавленою ні в викривленні даних обліку і звітності, ні в затримці платежів, ні в управлінні бюджетними коштами на власний розсуд є важливою проблемою державного

управління. Тому запровадження системи казначейства стає об'єктивним процесом, а покладення на органи казначейства функцій касового виконання бюджету за доходами та видатками є логічним продовженням.

Система казначейства займає визначальне місце в управлінні фінансовими ресурсами держави. Саме вона є тим головним фінансовим інститутом держави, завдяки якому суттєвих змін зазнав процес управління видатками державного бюджету. Функціонування системи казначейства, викликало зміни у організаційних структурах та правових взаємовідносинах між усіма учасниками бюджетного процесу, що задіяні на кожній його стадії.

Практика свідчить, що в сучасних умовах органи Державної казначейської служби постають однією із найактивніших учасників в процесі управління державними і регіональними фінансовими ресурсами завдяки використанню законодавчо прийнятих механізмів та процедур виконання державного і місцевих бюджетів відповідно до вимог бюджетного законодавства[1,4].

Разом з тим, саме від ефективності таких механізмів залежатимуть потенційні можливості економічного розвитку країни. Незважаючи на значні переваги функціонування системи казначейства, які пов'язані з більш дієвим фінансовим контролем, прозорістю виконання бюджетів, поліпшенням фінансової дисципліни, аналіз сучасного стану функціонування системи казначейства, у тому числі, її механізму показав, що ціла низка методологічних та методичних питань залишається недостатньо вирішеною та вимагає адекватного не локального, а системного розв'язання. Зокрема, залишається невирішеними низка проблем щодо обмеженості фінансових ресурсів і відсутності ефективних механізмів управління ними у процесі касового виконання державного бюджету, які приводять до необхідності здійснення нераціональних запозичень для покриття касових розривів, що виникають у процесі виконання бюджету; втрат від невикористання тимчасово вільних державних фінансових ресурсів[2,4].

Разом з тим, існують певні проблеми в функціонуванні механізму управління фінансовими ресурсами в системі казначейства, які пов'язані з оперативністю, прозорістю та контролем за цільовим використанням бюджетних коштів. Функціонування системи казначейства як інструменту управління державними коштами, багато в чому визначає якість фінансування цільових бюджетних програм, своєчасного отримання учасниками бюджетного процесу державних коштів.

Система казначейства передбачає здійснення функцій контролю за цільовим спрямуванням коштів державного бюджету та управління наявними коштами, які консолідуються на єдиному казначейському рахунку. Він об'єднує систему рахунків, що діють в єдиному режимі та через які казначейська система проводить операції за доходами та видатками бюджетів усіх рівнів. Це дає можливість в режимі реального часу отримувати інформацію про рух та наявність коштів на ЄКР як результат здійснення операцій на всіх його рахунках [2].

Діючий у системі казначейства порядок відкриття та функціонування рахунків для обслуговування бюджетів, а також розпорядників та одержувачів бюджетних коштів дозволяє концентрувати бюджетні кошти держави на централізованому єдиному рахунку, проводити електронні міжбанківські розрахунки у децентралізованому режимі та відображати їх в системі казначейства. Важливою складовою системи казначейства стає її механізм, так як саме завдяки йому відбувається скоординоване функціонування всієї системи казначейства. Основним завданням механізму системи казначейства є управління наявними фінансовими ресурсами, тобто казначейського обслуговування бюджету для подальшої синхронізації фінансових потоків. Виходячи з існуючих визначень економічного механізму та фінансового механізму як його складової [2,3], можливим є надання поняття механізму системи казначейства.

Саме за допомогою механізмів казначейського обслуговування бюджетів під час випробувань економіки держави економічною кризою та різного роду надзвичайними ситуаціями, досягається чіткий перерозподіл видатків бюджетів в першу чергу на соціально

значущі програми, невідкладні заходи, що допомагає у найкоротші терміни здійснювати оптимізацію та, при потребі, лімітування бюджетних витрат, забезпечується контроль за цільовим витрачанням бюджетних коштів, надаються позички на покриття тимчасових касових розривів. Завдяки достовірності та різноплановості облікової бази даних про виконання бюджетів усіх рівнів маємо механізми перспективного планування фінансових потоків та їх коригування при потребі.

Казначейська система дозволяє максимально точно прогнозувати ресурси держави для прийняття управлінських та стратегічних рішень. Чітка та скоординована діяльність органів Державної казначейської служби України спрямована на забезпечення своєчасного надходження та цільового використання державних ресурсів, чим досягається розв'язання важливих завдань бюджетної політики держави щодо розбудови економіки та здійснення відповідних реформ.

Саме сьогодні при визначенні курсу України в політичній та економічній сферах щодо напрямків подальшого руху країни, аналіз казначейської системи виконання бюджетів має дати відповіді щодо можливості здійснення соціальних та економічних зрушень для розбудови та відродження економіки.

Не зважаючи на двадцятирічний досвід казначейської системи, лише в останні роки науковці почали більш активно досліджувати його функціонування. В умовах економічної й фінансової кризи гостро постає питання ефективного управління наявними фінансовими ресурсами на всіх рівнях, тому особливої уваги заслуговує питання можливостей та стану використання грошових ресурсів, що концентруються на Єдиному казначейському рахунку. Основним завданням Державного казначейства є оперативне управління фінансовими ресурсами в системі казначейства з метою підвищення ефективності використання. Від організації роботи Державного казначейства, насамперед такої його функції, як управління фінансовими ресурсами в системі казначейства, залежатимуть і виконання бюджету, і макроекономічні процеси в державі. Роль казначейської служби в бюджетному процесі та у виконанні бюджету сьогодні вища порівняно з початком його діяльності.

Список літератури:

1. Альєр М. Ми очікуємо зростання української економіки// Казна України. - 2010. - №7 . - С.3 .
2. Баранова В.Г., Курганська Е.І. Менеджмент фінансових потоків в казначейській системі.// В.Г Баранова, Е.І. Курганська // Збірник наукових праць «Вісник соціально-економічних досліджень». - Одеса: ОНЕУ.- 2014.-№53,с.81-88
3. Пасічник Ю.В. Менеджмент фінансовими ресурсами у системі казначейства України. // Збір.наук. праць Черкаського держ. технологічного університету. Серія: Екон.науки: Вип.33, у 3 ч./ МОН України, ЧДТУ. – Черкаси : ЧДТУ, 2013. – Ч.ІІ. – С. 5-9
4. Електронний ресурс: режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua> Офіційний веб - портал Державної казначейської служби України.

Олексій КУШНІР

Тернопільський національний економічний університет

ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ ЯК ІНДИКАТОР ПРОЗОРОСТІ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Одним із інструментів фіскальної (бюджетно-податкової) політики будь-якої країни є державні закупівлі.

В Україні першим нормативно-правовим актом, яким регулювалась сфера державних закупівель в цілому став Закон України “Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти” від 22 лютого 2000 р. № 1490-III, який набрав чинності 11 липня 2000 року. До цього часу процес витрачання розпорядниками (головними розпорядниками) бюджетних коштів регулювався відомчими або галузевими нормативно-правовими актами. Виходячи із цього, часовий відрізок з 11 липня 2000 року по сьогоднішній день, можна поділити на чотири періоди, а саме: